

Biografische aanvullingen

De levensloop van A. Stracké kunnen we aanvullen o.m. met gegevens uit de registers van de burgerlijke stand alhier. Uit zijn huwelijksakte (05.06.1869) vernemen we dat hij de zoon was van Jean Josse, meester-schrijnwerker in Naumburg (Hessen) en van Marguerite Grasshof, overleden in Hanau. En dat hij sinds 5 mei 1862 in Oostende verbleef. Dat laatste gold ook voor zijn vrouw Anna Maria Rau, geboren in Mainz (06.10.1833). Meer dan waarschijnlijk zijn de zestienjarige A. Stracke en de negenentwintigjarige A.M. Rau, als goede bekenden, samen uit Mainz naar onze badstad gereisd. Dat de totaal onbemiddelde A.S. na zeven jaar al voor eigen rekening kon werken en zijn vriendin ("sans profession" en dus allicht gefortuneerd) huwde, bewijst voldoende hoe snel hij carrière maakte.

Hun dochter en enig kind Augustins Christine, geboren te Oostende op 16.03.1870, huwde alhier op 03.05.1893 met de Duitser Henri Diegel geboren te Rotenberg (bij Kassel) 07.03.1857. Het echtpaar Diegel heeft na het huwelijk het "Grand Café-Brasserie Aux Augustine", Bld Anspach 2-4, Brussel opengehouden. Dat blijkt uit het drietalig (Fr., D. en E.) brochuurtje "Souvenir d'Ostende des Etablissements Stracké" dat A.S. (waarschijnlijk ca. 1900) heeft gepubliceerd.

En nu een eerste hiaat in Strackés autobiografie. Anna Maria Rau stierf in Oostende op 24.04.1909. Twee jaar later en wel op 30.05.1911 hertrouwde A.S. in Wiesbaden met Catharina Hoffmann. In zijn overlijdensakte wordt A.S. genoemd : weduwnaar van A.M. Rau en van Catherina Hoffmann. Van die tweede vrouw vinden we verder geen spoor in de registers. Op de kiezerslijsten van 1924 komt ze niet voor en haar overlijden wordt nergens vermeld. Heeft zij na W.O.I. Oostende en haar man verlaten ? En is dat de reden waarom A.S. in zijn gedenkschrift over zijn tweede huwelijk niet rept ? We weten het niet. Aangeefster van zijn afsterven op 24.09.1935 was zijn dochter Augustine die toen 65 jaar oud was en in Vorst woonde.

Een tweede leemte is het verzwijgen van zijn politieke loopbaan. A.S. was al sinds 15.03.1881 lid van de Oostendse Handelskamer en sinds 1889 secretaris van de sectie "Intérêts Balnéaires" waarvan hij in 1909 voorzitter werd. Hij bleef lid van de Kamer tot 1913. In de verslagen van het Bulletin mensuel van die Kamer zien we dat hij vaak zijn stem liet horen o.m. over de ontoereikendheid van de stedelijke publiciteit voor het Oostends badseizoen, over de verbetering van de internationale verbindingen met onze stad, over excursietreinen uit Keulen naar Oostende, over het drinkwater, de riolering, de bescherming van de baders, de verlichting op de dijk, over het uitbuiten van Engelse reizigers door loense commissionairs.

Als een gezien man met belangrijke relaties werd hij door de liberalen aangesproken om zich voor de gemeenteverkiezingen van oktober 1903 op hun lijst kandidaat te stellen. A.S. aanvaardde maar toen hij kort nadien verklaarde onafhankelijk te willen blijven, kwam het dadelijk tot een breuk en tot een door de liberalen gevoerde klein-geestige en venijnige polemiek. A.S. werd tenslotte verkozen op de katholieke lijst en zetelde in de Oostendse gemeenteraad van 1904 tot 1911. Daarop kom ik terug in een apart hoofdstuk.

Toeristische en commerciële informatie

De energieke A.S. beperkte zijn activiteiten niet tot de exploitatie van het Hôtel d'Allemagne en zijn optreden in de Handelskamer, maar verspreidde ook toeristische en commerciële informatie om het zakeleven in Oostende te stimuleren.

Aangenoodigd door het succes van zijn kleine "Guide d'Ostende" - die na enkele maanden uitverkocht was - publiceerde hij in januari 1887 een "Reise-Führer aus den grösseren Städten Deutschlands, Oesterreichs, der Schweiz un Italien nach Belgien und England via Ostende-Dover". Het was een "Gratis Ausgabe", in een oplage van 40.000 exemplaren die, met ministeriële toelating, aan de treinreizigers werden uitgedeeld.

De uitgebreide gids bevatte vijf delen. In het eerste ("Die grösseren Städte Deutschlands...") lezen we met documentaire belangstelling over Metz: "eine der stärksten Festungen des Deutschen Reichs" en over Straatsburg: "Sitz eines kaiserlichen Statthalters woselbst die Verfassung des Deutschen Reichs seit 1 januar 1874 eingeführt ist...". (Een toestand ontstaan na de Franse nederlaag in 1870, die tot 1918 zou duren).

In het tweede deel "Belgien" spreekt A.S. over "Wallonen und Flamändern" (i. pl. van het gewone Flamen). In het Vlaamse land, noteert A.S., waar de hogere standen Frans spreken, wordt sinds kort in de scholen ook Vlaams geleerd. Dan volgt de genealogie van het koningshuis, een biografie van Leopold II en een lijst van gezanten, gevolmachtigde ministers en van consuls (wat in zijn "Almanach du Commerce" herhaald wordt). Tenslotte geeft A.S. wat bijzonderheden over Belgische steden zoals Luik, Mechelen, Brussel, Gent. Over Brugge alleen een sombere boodschap: "zu einem völlig unbedeutenden Platz herabgesunken...". Bijna een derde van de bevolking is ten laste van de armenzorg. Al het bezienswaardige zijn herinneringen aan vroegere grootheid. (Hoe geïnteresseerd zou onze hotelier nu kijken naar de stroom toeristen die het grootste deel van het jaar Brugge overspoelen).

Het derde deel is gewijd aan Oostende. A.S. onderstreept het belang van de veerdienst op Engeland, van de vissershaven en de zeebaden. Na haar ontmanteling beleefde de stad een geweldige opgang. Het nieuwe station (1880-1882), op de gronden van het uitgebrande arsenaal gebouwd, is een der schoonste van het land. Slachthuis en kazerne liggen op het Hazegras. Verder is er een hospitaal (1872).

Visvangst is de voornaamste bezigheid. De vloot telt 234 boten waarop meer dan 1500 man hun brood verdienen. Naast scheepswerven zijn er fabrieken van tabak, zeep, kaarsen, verder brouwerijen, touwslagerijen, zoutziederijen, oesterputten.

Hierna beschrijft A.S. de voornaamste Oostendse bezienswaardigheden. De zee, de fosforescentie, de fameuze dijk (toen 1520 m lang), de kursaal (1876-1878 - kosten: ca. 2,5 miljoen). In het koninklijk paviljoen verblijft de koninklijke familie van juni tot september. De koning gaat het liefst incognito wandelen met zijn adjudant. De koningin verkiest het rijtuig. De vurig koningsgezinde A.S. wenst dat de zeelucht de gezondheid van hunne majesteiten mag sterken "zum Eigenem und zum des Landes Wohl. Das walte Gott!".

De zeebaden, aanbevolen tegen alle kwalen, kan men op drie plaatsen nemen : bij de kursaal, op het Klein Strand en in het Paradijs (vóór de westelijke duinen) (cf. De Plate IX, nr. 10, oktober 1980). Daarna vermeld A.S. de Kleine Vuurtoren (onze betreunde Vlaggestok!), het staketsel, de haven (waarvan het voornaamste gedeelte gebouwd werd onder Jozef II). De havengeul is sterk uitgediept. In 1876 was er bij ebbe nog 2,25 m water, in 1886 is er 6 m. Je laten overzetten kost 25 à 30 centiemen. De Grote Vuurtoren uit 1858 (kosten : 265.000 fr.) is 58 m hoog.

Het Leopoldspark (8 ha), vóór enkele jaren zelden door vreemdelingen bezocht, is nu fel verfraaid. Het Bois de Boulogne (het latere Maria Hendrika-Park) is nog niet zoals dat in Parijs. Na de uitvoering van de plannen zal men kunnen spreken van : Bois de la Reine.

Van de vier katholieke kerken (Sint-Pieter-en-Paulus, de oude kerk; O.L.V. Hazegras; de Capucijnen- en de Dominikanenkerk) verdient geen enkele een architectonische vermelding.

Nu komt de postdienst aan de beurt, met plaats en lichtingstijd van de brievenbussen : 8 lichtingen en 6 uitdelingen (Wat 'n vlijtige tijd!). Tot slot de tarieven van post, telegram en telefoon.

Het vierde deel is vooral nuttig voor internationale reizigers. De veerdienst Oostende-Dover is de kortste en goedkoopste weg naar Londen. Er zijn dagelijks 3 afvaarten in beide richtingen. Het Buffet-Restaurant aan boord (door A.S. zelf geëxploiteerd) is goed befaamd. Een kleine privé-cabine kost 7 fr. extra. Volgen de namen van de schepen en die van de dekofficieren. A.S. wijst ook op het belangrijk feit dat de passagiers niet meer zoals vroeger soms, bij grote ebbe, met kleine stoomboten overgebracht worden naar de pakketboten, voor anker op de rede. De haven is nu diep genoeg. Met de nieuwe pakketboten die 18 knopen lopen, duurt de overtocht 3 tot 3,5 uur (wat te optimistisch klinkt!).

Dat vierde deel eindigt met een woordje over de slaapwagens (de reis Oostende-Keulen duurt 5,5 uur), over geldwaarden (1 D.M. = 1,20 fr.; 1 pond = 25 fr.; 1 gulden = 2,05 fr. - 0 sterke Belgische frank!), over de prijs van een reiskaartje naar de belangrijkste steden van het continent (Oostende-Keulen, 2e kl., enkel : 27,45 fr. - het maandloon van een gewone arbeider!). Eindelijk krijgen we de uurroosters van Duitse en Belgische treinen en van de pakketboten en tenslotte wat inlichtingen over Londen : "de grootste stad van de wereld, 4.000.000 inw."

In het vijfde en laatste deel worden allerlei diensten en adressen van firma's in Oostende opgenomen. De inhoud daarvan wordt uitvoeriger herhaald in Strack's zgn. Almanakken.

(wordt voortgezet)

G. BILLIET